A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2017. április 27.*

„Előzetes döntéshozatal — A vegyi anyagokra alkalmazandó regisztrálás, értékelés, engedélyezés és korlátozások — 1907/2006/EK rendelet (REACH-rendelet) — A regisztrálásra irányuló általános kötelezettség és a tájékoztatási követelmények — Nem regisztrált vegyi anyagok — A nem regisztrált vegyi anyagoknak az Európai Unió területén kívülre való kivitele”

A C-535/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) a Bírósághoz 2015. október 14-én érkezett, 2015. szeptember 10-i határozatával terjesztett elő

a Freie und Hansestadt Hamburg

és

Jost Pinckernelle

között,

a Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök (előadó), M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan és D. Šváby bírák,

főtanácsnok: E. Tanchev,

hivatalvezető: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. szeptember 28-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Freie und Hansestadt Hamburg képviseletében M. Vogelsang Rechtsanwalt,

– J. Pinckernelle képviseletében A. Anisic Rechtsanwältin,

– a német kormány képviseletében T. Henze, J. Möller és K. Petersen, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: M. Russo avvocato dello Stato,

– az Európai Bizottság képviseletében T. Maxian Rusche és D. Kukovec, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. december 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2006. L 396., 1. o.; helyesbítések: HL 2007. L 136., 3. o.; HL 2008. L 141., 22. o.; HL 2009. L 36., 84. o.; HL 2010. L 118., 89. o.; HL 2015. L 212., 39. o.; a továbbiakban: REACH-rendelet) 5. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a Freie und Hansestadt Hamburg (Hamburg Szabad és Hanza-város) a továbbiakban: hamburgi önkormányzat) és Jost Pinckernelle között az Európai Unióba behozott, de ott – többek között a REACH-rendelet 5. cikkének megfelelően – nem regisztrált vegyi anyagok Európai Unió területén kívülre való kivitele tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A REACH-rendelet (1)–(3) és (7) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(1) E rendelet célja az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének, valamint az önmagukban, készítményekben és árucikkekben lévő anyagok szabad mozgásának biztosítása, a versenyképesség és az innováció javítása mellett. […]

(2) A vegyi anyagok piacának hatékony működése csak úgy érhető el, ha az anyagokra vonatkozó követelmények tagállamonként nem térnek el jelentősen.

(3) A fenntartható fejlődés elérése érdekében a vegyi anyagokra vonatkozó jogszabályok közelítése során biztosítani kell az emberi egészség- és a környezetvédelem magas szintjét. Az említett jogszabályokat megkülönböztetéstől mentesen kell alkalmazni, függetlenül attól, hogy az anyagokat a belső piacon vagy a nemzetközi kereskedelemben forgalmazzák-e a Közösség nemzetközi kötelezettségvállalásaival összhangban.

[…]

(7) A belső piac egységének megőrzése, valamint az emberi egészség – különösen a munkavállalók egészsége – és a környezet magas szintű védelme érdekében gondoskodni kell arról, hogy az anyagok közösségbeli gyártása akkor is a közösségi jognak megfelelően történjen, ha az adott anyagokat exportálják.”

4 E rendelet „Cél és hatály” címet viselő 1. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„E rendelet célja az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének – beleértve az anyagokkal kapcsolatos veszélyek felmérésénél az alternatív vizsgálati módszerek elősegítését is –, valamint az anyagok belső piaci szabad forgalmának biztosítása, a versenyképesség és az innováció erősítésével egyidejűleg.”

5 E rendelet „Alkalmazás” címet viselő 2. cikke (7) bekezdése c) pontjának i. alpontja a következőket írja elő:

„A II., V. és VI. cím alól az alábbiak mentesülnek:

[…]

c) a II. címmel összhangban regisztrált, önmagukban vagy készítményekben előforduló anyagok, amelyeket a szállítói lánc valamely szereplője a Közösségből kivitt, majd ugyanazon szállítói lánc ugyanazon vagy másik szereplője a Közösségbe újra behozott, aki bizonyítani tudja a következőt:
i. az újrabehozott anyag azonos a kivitt anyaggal;

[…]”

6 A REACH-rendelet „Fogalommeghatározások” címet viselő 3. cikkének szövege a következő:

„E rendelet alkalmazásában:

[…]

9. »gyártó«: a Közösségben letelepedett természetes vagy jogi személy, aki a Közösségben anyagot gyárt;

10. »behozatal«: a Közösség vámterületére történő fizikai behozatal;

11. »importőr«: az a Közösségben letelepedett természetes vagy jogi személy, aki a behozatalért felel;

12. »forgalomba hozatal«: a harmadik fél számára fizetés ellenében vagy ingyenesen történő szállítás vagy rendelkezésre bocsátás. A behozatal forgalomba hozatalnak minősül;

[…]

21. »bejelentett anyag«: olyan anyag, amelyre vonatkozóan bejelentést nyújtottak be, és amelyet a [veszélyes anyagok osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1967. június 27-i] 67/548/EGK [tanácsi] irányelvvel [HL 1967. L 196., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 1. kötet, 27. o.] összhangban forgalomba lehet hozni;”

7 E rendelet „Adatok hiányában a forgalomba hozatal tilalma” címet viselő 5. cikke értelmében:

„A 6., 7., 21. és 23. cikkre is figyelemmel a Közösségben nem gyárthatók és nem hozhatók forgalomba önmagukban, készítményekben vagy árucikkekben előforduló anyagok, kivéve, ha ezeket e cím vonatkozó rendelkezéseivel összhangban regisztrálták, amennyiben ez az előírás.”

8 Az említett rendeletnek „Az önmagukban vagy készítményekben előforduló anyagokra vonatkozó általános regisztrálási kötelezettség” címet viselő 6. cikkének (1) bekezdése ekként rendelkezik:

„Ha e rendelet másképp nem rendelkezik, az évi egy tonnát elérő vagy meghaladó mennyiségű, önmagában vagy egy vagy több készítményben előforduló anyag gyártója vagy importőre regisztrálási kérelmet nyújt be az [Európai Vegyianyag-ügynökségnek; a továbbiakban: Ügynökség].”

9 A REACH-rendeletnek „Az árucikkekben előforduló anyagok regisztrálása és bejelentése” címet viselő 7. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Árucikkek előállítói vagy importőrei regisztrálási kérelmet nyújtanak be az Ügynökségnek az adott árucikkekben található bármely anyag tekintetében, amennyiben mindkét alábbi feltétel teljesül:

a) az anyag előállítónként vagy importőrönként összesen évi egy tonnát meghaladó mennyiségben van jelen az adott árucikkekben;

b) az anyag szokásos vagy észszerűen előrelátható felhasználási feltételek mellett a környezetbe jut.

A regisztrálás iránti kérelmet a IX. címmel összhangban meghatározott díjjal együtt kell benyújtani.”

10 E rendelet „Anyagok gyártása és behozatala” címet viselő 21. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A 27. cikk (8) bekezdésének sérelme nélkül, a regisztráló megkezdheti vagy folytathatja az anyag gyártását vagy behozatalát vagy az árucikk előállítását vagy behozatalát, ha az Ügynökség – a 20. cikk (2) bekezdésével összhangban – a benyújtási dátumot követő három héten belül nem küld ezzel ellentétes értesítést.

A 27. cikk (8) bekezdésének sérelme nélkül, bevezetett anyagok regisztrálása esetében az ilyen regisztráló folytathatja az anyag gyártását vagy behozatalát vagy az árucikk előállítását vagy behozatalát, ha az Ügynökség – a 20. cikk (2) bekezdésével összhangban – a benyújtási dátumot követő három héten belül nem küld ezzel ellentétes értesítést vagy ha a benyújtás a 23. cikkben foglalt vonatkozó határidőt megelőző két hónapos időszakon belül történt, ha az Ügynökség – a 20. cikk (2) bekezdésével összhangban – ezen határidőtől számított három hónapon belül nem küld ezzel ellentétes értesítést.

A 27. cikk (8) bekezdésének sérelme nélkül, egy regisztrálásnak a 22. cikk szerinti naprakésszé tétele esetében a regisztráló folytathatja az anyag gyártását vagy behozatalát, vagy az árucikk előállítását vagy behozatalát ha az Ügynökség – a 20. cikk (2) bekezdésével összhangban – a naprakésszé tétel dátumát követő három héten belül nem küld ezzel ellentétes értesítést.”

11 Az említett rendeletnek „A bevezetett anyagokra vonatkozó különleges rendelkezések” címet viselő 23. cikkének szövege a következő:

„(1) Az 5. cikket, a 6. cikket, a 7. cikk (1) bekezdését, a 17. cikket, a 18. cikket, valamint a 21. cikket 2010. december 1-jéig a következő anyagokra nem kell alkalmazni:

a) […] rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyagként besorolt bevezetett anyagok, amelyeket 2007. június 1-jét követően legalább egyszer, gyártónként vagy importőrönként legalább évi egy tonna mennyiségben a Közösségben gyártanak vagy oda behoznak;

b) […] a vízi élőlényekre nagyon mérgezőként besorolt bevezetett anyagok, amelyek hosszú távú káros hatásokat okozhatnak a vízi környezetben […], és amelyeket 2007. június 1-jét követően legalább egyszer, gyártónként vagy importőrönként legalább évi száz tonna mennyiségben a Közösségben gyártanak vagy oda behoznak;

c) olyan bevezetett anyagok, amelyeket 2007. június 1-jét követően legalább egyszer, gyártónként vagy importőrönként legalább évi ezer tonna mennyiségben a Közösségben gyártanak vagy oda behoznak.

(2) Az 5., a 6. cikket, a 7. cikk (1) bekezdését, a 17. cikket, a 18. cikket, valamint a 21. cikket 2013. június 1-jéig nem kell alkalmazni az olyan bevezetett anyagokra, amelyeket 2007. június 1-jét követően legalább egyszer, gyártónként vagy importőrönként legalább évi száz tonna mennyiségben a Közösségben gyártanak vagy oda behoznak.

(3) […] 2018. június 1-jéig […]

(4) Az (1)–(3) bekezdés sérelme nélkül a vonatkozó határidő előtt bármikor be lehet nyújtani regisztrációt.

(5) Ez a cikk szükség szerint kiigazítva alkalmazandó a 7. cikk szerint regisztrált anyagokra is.”

12 A REACH-rendeletnek „A bevezetett anyagok előzetes regisztrálására vonatkozó kötelezettség” címet viselő 28. cikke értelmében:

„(1) A 23. cikkben meghatározott átmeneti szabályok kihasználása érdekében valamely, évente legalább egy tonna mennyiségű bevezetett anyag – korlátozás nélkül beleértve az intermediereket – minden potenciális regisztrálója benyújtja az Ügynökségnek a következő információkat:

[…]

(2) Az (1) bekezdésben említett információkat be kell nyújtani 2008. június 1-jén kezdődő és 2008. december 1-jén befejeződő időszakon belül.

(3) Azok a regisztrálók, akik nem nyújtják be az (1) bekezdés alapján előírt információkat, nem támaszkodhatnak a 23. cikkre.

[…]”

13 E rendeletnek „A biztonsági adatlapokra vonatkozó követelmények” címet viselő 31. cikkének (5) bekezdése ekként rendelkezik:

„A biztonsági adatlapot – amennyiben az érintett tagállam(ok) másként nem rendelkezik, illetve rendelkeznek – azon tagállam(ok) hivatalos nyelvén kell biztosítani, amelyekben az anyag vagy készítmény forgalomba kerül.”

14 Az említett rendelet „Osztályozási és címkézési jegyzék” címet viselő XI. címében szereplő „Hatály” című 112. cikke előírja:

„E cím az alábbiakra vonatkozik:

[…]

b) a 67/548/EGK irányelv 1. cikkének hatálya alá tartozó anyagok, amelyek az említett irányelv kritériumai alapján veszélyes anyagként osztályozandók, és amelyeket önmagukban, vagy adott esetben az 1999/45/EK irányelvben meghatározott határértéket meghaladó koncentrációban egy készítményben hozzák forgalomba, aminek következtében a készítmény veszélyes készítményként osztályozandó."

15 A REACH-rendeletnek „Az előírások megsértése esetén alkalmazandó szankciók" címet viselő 126. cikke értelmében:

„A tagállamok megállapítják az e rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókkal kapcsolatos rendelkezéseket, és meghozzák a szankciók végrehajtása érdekében szükséges valamennyi intézkedést. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. […]"

16 E rendelet „Védzáradék" címet viselő 129. cikkének (2) és (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(2) A Bizottság a tagállam által benyújtott információk kézhezvételét követő 60 napon belül a 133. cikk (3) bekezdésében említett eljárással összhangban határoz. Ez a határozat:

a) vagy engedélyezi a határozatban megállapított időtartamra az átmeneti intézkedést; vagy

b) felszólítja a tagállamot az átmeneti intézkedés visszavonására.

(3) Amennyiben a (2) bekezdés a) pontjában említett határozat esetében a tagállam által elfogadott intézkedés egy anyag forgalmazásának vagy felhasználásának a korlátozását tartalmazza, az érintett tagállam közösségi korlátozási eljárást kezdeményez, oly módon, hogy a bizottsági határozat időpontjától számított 3 hónapon belül a XV. melléklettel összhangban dokumentációt nyújt be az Ügynökségnek."

17 A REACH-rendelet XV. melléklete – a szövege szerint – meghatározza a többek között a valamely anyag Közösségen belüli gyártásának, forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozására irányuló javaslatok benyújtására és indokolására vonatkozó dokumentáció elkészítésének általános alapelveit.

A német jog

18 A Gesetz zum Schutz vor gefährlichen Stoffen (Chemikaliengesetz) (a veszélyes anyagokkal szembeni védekezésről szóló törvény, azaz a vegyi anyagokról szóló törvény) 2013. augusztus 28-án kihirdetett változatának (BGBl. I, 3498. o., 3991. o.) „A [REACH-]rendelet megsértése" címet viselő 27b. cikke előírja, hogy „[k]ét évig terjedő szabadságvesztéssel vagy pénzbüntetéssel büntetendő az, aki megsérti a [REACH-]rendeletet".

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

19 J. Pinckernelle vegyi anyagokkal kereskedik.

20 2008. december 1-jét követően a REACH-rendelet 28. cikke szerinti előzetes regisztrálás nélkül legalább 19,4 tonna nikotinszulfátot hozott be Kínából.

21 Mivel J. Pinckernelle ezt a terméket e rendelet 6. cikke alapján sem regisztráltatta, a hamburgi önkormányzat úgy határozott, hogy J. Pinckernelle csak azt követően jogosult az említett terméket felhasználni vagy forgalomba hozni, ha a tervezett célra engedélyt szerzett.

22 J. Pinckernelle kérte, hogy engedélyezzék e termék Oroszországba való kivitelét, amit a hamburgi önkormányzat megtagadott, tekintettel arra, hogy ez a termék jogellenesen volt Hamburgban. A hamburgi önkormányzat J. Pinckernelle ezen elutasító határozattal szembeni kifogását is elutasította.

23 Következésképpen J. Pinckernelle a Verwaltungsgericht Hamburg (hamburgi közigazgatási bíróság, Németország) előtt keresetet indított a kifogás elutasításával szemben, amelynek ez a bíróság nem adott helyt.

24 A J. Pinckernelle által benyújtott fellebbezés nyomán az Oberverwaltungsgericht Hamburg (hamburgi közigazgatási felsőbíróság, Németország) 2014. február 25-i ítéletével hatályon kívül helyezte a Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság) ítéletét, és kötelezte a hamburgi önkormányzatot, hogy engedélyezze J. Pinckernelle számára a nikotinszulfát kérelmezett kivitelét.

25 Az Oberverwaltungsgericht (közigazgatási felsőbíróság) ítéletének indokolásában úgy vélte, hogy a REACH-rendelet 5. cikkének megsértésével behozott anyag tervezett kivitele semmiképpen sem minősülhet e rendelet 3. cikkének 12. pontjával összefüggésben értelmezett 5. cikke ismételt megsértésének, ha a szóban forgó anyag – akárcsak a jelen ügyben – felhasználási tilalom miatt nem áll rendelkezésre az európai piacon.

26 A hamburgi önkormányzat ezen ítélettel szemben felülvizsgálati kérelemmel fordult a Bundesverwaltungsgerichthez (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország). Állítása szerint a REACH-rendelet 5. cikke akkor és annyiban tiltja az Unió területén található anyagok harmadik országokba való kivitelét, ha és amennyiben ezeket az anyagokat nem regisztrálták e rendeletnek megfelelően.

27 E közigazgatási pertől függetlenül J. Pinckernellét egy németországi büntetőeljárásban három évre felfüggesztett tizennyolc hónap szabadságvesztésre, valamint 340 000 euró bírság megfizetésére ítélték, többek között azon az alapon, hogy a REACH-rendelet 5. cikkének megsértésével hozott be vegyi anyagokat.

28 E körülmények között a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a REACH-rendelet 5. cikkét, hogy [e] rendelet 6., 7., 21. és 23. cikkére is figyelemmel az Unió területéről nem vihetők ki anyagok, kivéve ha azokat [ugyanezen] rendelet II. címének vonatkozó rendelkezéseivel összhangban – amennyiben ez az előírás – regisztrálták?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

29 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a REACH-rendelet 5. cikkét akként kell-e értelmezni, hogy az Unió területére való behozatalukkor az e rendeletnek megfelelően nem regisztrált anyagok kivihetők ezen a területen kívülre.

30 Ily módon az e kérdésre adott válasz az e rendelkezésben előírt regisztrálási kötelezettség hatályától függ.

31 E tekintetben – a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében – valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek részét képezi (2016. március 17-i Liffers ítélet, C-99/15, EU:C:2016:173, 14. pont; valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

32 A REACH-rendelet 5. cikkének szövegét illetően meg kell állapítani, hogy e rendelkezés bolgár, észt, görög, angol, francia, olasz, holland, lengyel, portugál és finn változatában „a Közösségben” kifejezés kifejezetten az anyagok gyártására vonatkozik. Ezzel szemben ezen 5. cikk cseh, dán, lett, magyar, román, szlovák, szlovén és svéd nyelvi változatában „a Közösségben” kifejezés egyszerre vonatkozik az anyagok gyártására és forgalomba hozatalára. Végezetül az említett cikk spanyol, német és litván nyelvi változata nem egyértelmű.

33 Továbbá, míg e rendelkezés valamennyi nyelvi változatára tekintettel nem kizárt a REACH-rendelet 5. cikkének azon értelmezése, amely szerint „a Közösségben” kifejezés mind az anyagok gyártására, mind pedig forgalomba hozatalára vonatkozik, ellentétes az említett rendelkezés cseh, dán, lett, magyar, román, szlovák, szlovén és svéd nyelvű szövegével az az értelmezés, amely szerint az említett kifejezés kizárólag ezen anyagok gyártására vonatkozik.

34 Ami azt a szövegkörnyezetet illeti, amelybe a szóban forgó rendelkezés illeszkedik, emlékeztetni kell arra, hogy a REACH-rendelet 3. cikkének 12. pontja a „forgalomba hozatal” fogalmát akként határozza meg, hogy az a harmadik fél számára fizetés ellenében vagy ingyenesen történő szállítás vagy rendelkezésre bocsátás, továbbá hogy a behozatal forgalomba hozatalnak minősül. Ezzel szemben ez a rendelkezés nem írja elő, hogy valamely termék kivitele forgalomba hozatalnak minősíthető.

35 Márpedig, amennyiben a REACH-rendelet 3. cikkének 12. pontja meghatározza e rendelet alkalmazásában a „forgalomba hozatal” fogalmát, azt a rendelet keretében egységesen kell érteni.

36 E tekintetben meg kell említeni a REACH-rendelet 3. cikkének 21. pontját, amelynek értelmében a „bejelentett anyag” olyan anyag, amelyre vonatkozóan bejelentést nyújtottak be, és amelyet a 67/548 irányelvvel összhangban forgalomba lehet hozni. Márpedig ezen irányelv 1. cikkének (1) és (3) bekezdése előírja egyrészről, hogy az irányelv célja a tagállamok azon törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítése, amelyek a veszélyes anyagok osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkoznak, amennyiben azokat a Közösség tagállamaiban hozzák forgalomba, másrészről pedig, hogy ez az irányelv nem alkalmazható harmadik országokba exportált veszélyes anyagokra. Ebből következik, hogy a REACH-rendelet 3. cikkének 21. pontjában említett „forgalomba lehet hozni” kifejezés csupán a belső piacra vonatkozik, és kizárja az azon kívülre való kiviteleket.

37 A REACH-rendelet 31. cikkének (5) bekezdése értelmében „[a] biztonsági adatlapot – amennyiben az érintett tagállam(ok) másként nem rendelkezik, illetve rendelkeznek – azon tagállam(ok) hivatalos nyelvén kell biztosítani, amelyekben az anyag vagy készítmény forgalomba kerül”. Ily módon ez a rendelkezés a „forgalomba hozatalt” is kizárólag a belső piachoz kapcsolja.

38 Ugyanez érvényes a REACH-rendelet 112. cikkének b) pontjára, amelynek értelmében, hogy e rendelet XI. címét – bizonyos feltételek mellett – „a 67/548/EGK irányelv 1. cikkének hatálya alá tartozó anyagok[ra]”, azaz „a harmadik országokba exportált veszélyes anyagok” kivételével azokra a veszélyes anyagokra kell alkalmazni, amelyeket „a Közösség tagállamaiban hoz[ta]k forgalomba”.

39 A REACH-rendelet 129. cikkének (3) bekezdése értelmében átmeneti intézkedéseket egy megállapított időtartamra engedélyező bizottsági határozat esetén esetében a tagállam által elfogadott átmeneti intézkedés egy anyag forgalmazásának vagy felhasználásának a korlátozását tartalmazza, az érintett tagállam közösségi korlátozási eljárást kezdeményez, oly módon, hogy a bizottsági határozat időpontjától számított 3 hónapon belül e határozat XV. mellékletével összhangban dokumentációt nyújt be az Ügynökségnek. Márpedig ez a XV. melléklet a többek között valamely anyag Közösségen belüli gyártásának, forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozására irányuló javaslatok

benyújtására és indokolására vonatkozó dokumentáció elkészítésének általános alapelveit határozza meg. Úgy tűnik tehát, hogy a REACH-rendelet 129. cikkének (3) bekezdésében szereplő „forgalmazás” kizárólag a belső piachoz kapcsolódik, és nem terjed ki a harmadik országokba való kivitelekre.

40 Ezt a kérdést illetően hangsúlyozni kell, hogy a REACH-rendelettel összefüggésben a Közösség területét elhagyó anyagokat nem „forgalomba hozott”, hanem „kivitt” termékekként jelölik. Ily módon e rendelet 2. cikke (7) bekezdése c) pontjának i. alpontja akként rendelkezik, hogy „[a] II., V. és VI. cím alól […] mentesülnek a II. címmel összhangban regisztrált, önmagukban vagy készítményekben előforduló anyagok, amelyeket a szállítói lánc valamely szereplője a Közösségből kivitt, majd ugyanazon szállítói lánc ugyanazon vagy másik szereplője a Közösségbe újra behozott, aki bizonyítani tudja […] [hogy] az újrabehozott anyag azonos a kivitt anyaggal”.

41 A fentiekből következik, hogy valamely anyagnak egy harmadik országba való kivitele nem minősülhet ezen anyagnak a REACH-rendelet 3. cikkének 12. pontja és 5. cikke szerinti „forgalomba hozatalának”.

42 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a REACH-rendelet célkitűzéseivel nem ellentétes az említett rendelkezések ilyetén értelmezése. Ez a rendelet ugyanis kifejezetten az EK 95. cikken (jelenleg EUMSZ 114. cikk) alapul, amelynek rendelkezéseit az EK 14. cikkben (jelenleg EUMSZ 26. cikk) meghatározott célkitűzéseknek, azaz a belső piac létrehozásának, illetve működése biztosításának a megvalósítására kell alkalmazni, amely belső piac egy olyan, belső határok nélküli térség, amelyben biztosított – többek között – az áruk szabad mozgása.

43 Ebben az összefüggésben a REACH-rendelet (1) preambulumbekezdése jelzi, hogy a rendeletnek biztosítania kell különösen az áruk szabad mozgását. E tekintetben a Bíróság pontosította, hogy ez a belső piacra vonatkozik (lásd ebben az értelemben: 2016. március 17-i Canadian Oil Company Sweden és Rantén ítélet, C-472/14, EU:C:2016:171, 32. pont). E rendelet (2) preambulumbekezdése értelmében a vegyi anyagok piacának hatékony működése csak úgy érhető el, ha az anyagokra vonatkozó követelmények tagállamonként nem térnek el jelentősen. Az említett rendelet (7) preambulumbekezdése szerint a belső piac egységének megőrzése, valamint az emberi egészség – különösen a munkavállalók egészsége – és a környezet magas szintű védelme érdekében gondoskodni kell arról, hogy az anyagok közösségbeli gyártása akkor is a közösségi jognak megfelelően történjen, ha az adott anyagokat exportálják.

44 E tényezők összességéből következik, hogy a REACH-rendeletben hivatkozott piac a belső piac, valamint hogy ennélfogva a „forgalomba hozatal” a belső piacra vonatkozik. Ennek az értelmezésnek nem mond ellent e rendelet egyik eleme sem, annál is inkább, mert az anyagok belső piacon kívülre történő forgalomba bocsátását illetően az említett rendelet a kivitel fogalmára utal.

45 A hamburgi önkormányzat és a német kormány azzal érvelt, hogy a REACH-rendelet 5. cikkében szereplő „hozhatók forgalomba” kifejezés – amennyiben az csak a belső piacra vonatkozik, nem pedig az Unióba való behozatalukkor nem regisztrált vegyi anyagok harmadik országokba való kivitelére – értelmezése azzal a kockázattal járhat, hogy a kevésbé lelkiismeretes importőrök tudatosan megsértik a vegyi anyagok regisztrálásával kapcsolatban az Unió által előírt kötelezettségeket, tudva, hogy azokat egyszerűen exportálhatják is.

46 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a REACH-rendelet 126. cikke értelmében a tagállamok állapítják meg az e rendelet – többek között a különösen a behozott anyagok regisztrációját előíró 5. cikk – rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókkal kapcsolatos rendelkezéseket, és hozzák meg az e szankciók végrehajtása érdekében szükséges valamennyi intézkedést. Az előírt szankcióknak egyébként hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.

47 A jelen ügyben megjegyzendő, hogy – a jelen ítélet 18. pontjában meghatározottaknak megfelelően – a német szabályozás előírja, hogy két évig terjedő szabadságvesztéssel vagy pénzbüntetéssel büntetendő az, aki megsérti a REACH-rendeletet.

48 Végezetül – amint az a Bíróság rendelkezésére álló iratokból és különösen az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik – a hatáskörrel rendelkező hatóságok a nemzeti közigazgatási jogi rendelkezésekre is támaszkodhatnak valamely behozott anyagnak a többek között a REACH-rendelet 5. cikkéből eredő regisztrációjára irányuló kötelezettségnek az adott esetben végrehajtás révén történő betartatása céljából.

49 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a REACH-rendelet 3. cikkének 12. pontjával összefüggésben értelmezett 5. cikkét akként kell értelmezni, hogy az Unió területére való behozatalukkor az említett rendeletnek megfelelően nem regisztrált anyagok kivihetők ezen a területen kívülre.

A költségekről

50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkének 12. pontjával összefüggésben értelmezett 5. cikkét akként kell értelmezni, hogy az Európai Unió területére való behozatalukkor az említett rendeletnek megfelelően nem regisztrált anyagok kivihetők ezen a területen kívülre.

Aláírások